

TYTUŁ KURSU: PODSTAWY EKONOMII ŚRODOWISKA I ZASOBÓW NATURALNYCH
Przedmiot obowiązkowy dla studentów kierunku Zarządzanie i Marketing
autorzy kursu: Prof. dr hab. Bogusław Fiedor, dr Karol Kociszewski.

Katedra Ekonomii Ekologicznej

Semestr 5 studia wieczorowe

Osoby prowadzące: dr Karol Kociszewski wykład (studia wieczorowe), ćwiczenia,

Opis kursu:

Cele kursu obejmują:

Zaznajomienie słuchaczy z teoretycznymi podstawami różnych metod ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania jego zasobami w gospodarce rynkowej oraz z ich konsekwencjami ekonomicznymi

Nabywanie umiejętności identyfikacji podstawowych ekologicznych uwarunkowań i skutków gospodarowania na poziomie mikro- i makroekonomicznym

Tematyka poszczególnych zajęć:

1. Problemy ekologiczne w teorii ekonomii – ujęcie retrospektywne.

- Problemy ograniczonych zasobów i zanieczyszczenia środowiska w ujęciu ekonomii klasycznej.
- Ekologiczne uwarunkowania wzrostu gospodarczego w ekonomii neoklasycznej
- Główne cechy keynesowskiej ekonomii środowiska
- Ekologiczny paradygmat ekonomii a ekonomizacja środowiska

2. Podstawy ekonomicznej teorii środowiska – ekonomii środowiska (ujęcie neoklasyczne)

- Trzy wymiary kategorii ograniczonych
- Mikroekonomiczny i makroekonomiczny wymiar wyboru w gospodarowaniu środowiskiem,
- Ekonomia środowiska a ekonomia ekologiczna

3. Podstawy analizy problemu zanieczyszczeń i ochrony środowiska w gospodarce rynkowej.

- Zanieczyszczenia jako rodzaj efektów zewnętrznych.
- Optimum Pareto
- cechy, kryteria podziału i klasyfikacja dóbr publicznych

4. Internalizacja środowiskowych efektów zewnętrznych – istota i metody.

- optymalny poziom zanieczyszczeń i działalności ochronnej
- optymalny poziom redukcji emisji
- Podatek Pigou
- Podejście minimalno-kosztowe
- Teoremat Coase'a

5. Teoretyczne podstawy gospodarowania zasobami naturalnymi

- Pojęcie i klasyfikacja zasobów naturalnych
- Paradygmat Malthusa i Ricardo – interpretacja klasyczna i współczesna
- Rozłożenie dobrobytu społecznego w czasie a użytkowanie zasobów, międzypokoleniowe (dynamiczne) optimum Pareto
- Zasada sprawiedliwości międzygeneracyjnej Rawlsa oraz kryterium użyteczności jako podstawa gospodarowania zasobami
- Zasada Hottellinga i koncepcja technologii tła Nordhausa jako ogólne kryteria dynamicznej optymalizacji zasobów odnawialnych i nieodnawialnych
- Optymalne wykorzystanie zasobów nieodnawialnych i odnawialnych

6. Teoria trwałego rozwoju (ekorozwoju) – istota, geneza, cele

7. Podstawowe zasady i rodzaje polityki ochrony środowiska

- podstawowe zasady i rodzaje polityki ochrony środowiska - aspekty teoretyczne
- zasada „sprawca zanieczyszczenia płaci”
- zasada likwidacji zanieczyszczeń u źródła ich powstawania
- zasada ekologicznie zrównoważonego rozwoju a polityka ekorozwoju

-inne zasady polityki ochrony środowiska

-analiza porównawcza skuteczności ekologicznej i efektywności ekologicznej różnych metod i instrumentów regulacji bezpośredniej i pośredniej w ochronie środowiska

8. Regulacja bezpośrednia i instrumenty ekonomiczne w ochronie środowiska

-standardy emisji, imisji, i produktowe

-pozwolenia administracyjno-prawne

-normy technologiczne, oceny oddziaływań na środowisko

-instrumenty ekonomiczne (opłaty, kary ekologiczne, opłaty produktowe i depozytowe, ubezpieczenia ekologiczne, zbywalne prawa do emisji zanieczyszczeń).

9. Ogólna charakterystyka instrumentów ekonomicznych w ochronie środowiska

-Instrumenty ekonomiczne – przegląd i kryteria wyboru

-opłaty i kary ekologiczne

-zbywalne prawa do emisji zanieczyszczeń

-Pozostałe instrumenty ekonomiczne

-finansowanie ochrony środowiska

Literatura podstawowa:

1. Budnikowski, Adam. *Ochrona środowiska jako problem globalny* Warszawa: PWE, 1998
2. Kozłowski, Stefan. *Przyszłość Ekorozwoju*. Wydawnictwo KUL. Lublin 2005
3. *Podstawy ekonomii środowiska i zasobów naturalnych*, red. B. Fiedor, Warszawa: Wyd. C. H. Beck, 2002
4. *Uwarunkowania ochrony środowiska – aspekty krajowe, unijne, międzynarodowe*. Pod red. E. K. Czech. Difin Warszawa 2006
5. M. Kramer, M. Urbaniec, A. Kryński (red.) *Międzynarodowe zarządzanie środowiskiem* C.H. Beck Warszawa 2004

Literatura uzupełniająca:

1. Wycich T. *Ekonomia środowiska i zasobów naturalnych* PWE Warszawa 2004
2. Jędrzejka J. Bar M. *Prawo ochrony środowiska*. Podręcznik Centrum prawa ekologicznego. Wrocław 2005
3. Poskrobko B., Poskrobko T., Skiba K.. *Ochrona Biosfery*. PWE Warszawa 2007
4. Z. Bukowski *Prawo międzynarodowe a ochrona środowiska*. Toruń 2005
5. *Prawo środowiskowe dla ekonomistów* pod red. S. Czai Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wrocław 2007

Wymagania wstępne: Mikroekonomia, Makroekonomia

Efekty kształcenia: Pogłębienie wiedzy teoretycznej prezentowanej na wykładzie oraz nabycie umiejętności praktycznej identyfikacji oraz rozwiązywania problemów środowiskowych powstających na różnych poziomach gospodarowania. Wykorzystanie wiedzy ekonomii środowiska w praktyce zawodowej zarówno w sektorze prywatnym jak i w publicznym.

Forma kursu: wykład, ćwiczenia

Liczba godzin w semestrze: studia wieczorowe 15 godzin wykładu i 15 godzin ćwiczeń

Liczba miejsc: wszyscy studenci 6 semestru studiów wieczorowych,

Forma zaliczenia: pisemne kolokwium zaliczeniowe